Suuri valiokunta

Torstai 13.8.2015 klo 14.00—15.21

Läsnä
puheenjohtaja Anne-Mari Virolainen kok
varapuheenjohtaja Anne Louhelainen ps
2. varapuheenjohtaja Tytti Tuppurainen sd
jäsen Sirkka-Liisa Anttila kesk
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Simon Elo ps
jäsen Sari Essayah kd
jäsen Jukka Gustafsson sd
jäsen Timo Harakka sd
jäsen Elsi Katainen kesk
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Elina Lepomäki kok (1—6, 7 osittain)
jäsen Jari Leppä kesk
jäsen Sanna Marin sd
jäsen Kai Mykkänen kok
jäsen Mika Niikko ps
jäsen Jaana Pelkonen kok
jäsen Mikko Savola kesk
jäsen Ville Tavio ps
jäsen Sampo Terho ps
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok
varajäsen Pekka Haavisto vihr
varajäsen Outi Mäkelä kok
varajäsen Ilmari Nurminen sd
varajäsen Tuomo Puumala kesk (7 osittain, 8)
varajäsen Annika Saarikko kesk
varajäsen Kaj Turunen ps

Sihteerit
valiokuntaneuvos Peter Saramo
valiokuntaneuvos Anna Sorto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 26 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selvitys: Euroopan rahoitusvakautusmekanismia koskevan neuvoston asetuksen muuttaminen

Valtioneuvoston E-selvitys E 30/2015 vp Valtiovarainministeriön kirje 2.8.2015 (asiakirja A 3)
Liiteasiakirja muistio Valtiovarainministeriön muistio

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi valtiovarainvaliokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 36/2015 vp: Valiokunta toteaa, että valtioneuvoston kanta vastaa valiokunnan 16.7.2015 päättämää eduskunnan kantaa.

4. Valtioneuvoston selvitys: Kreikan rahoitustukiohjelma

Valtioneuvoston E-selvitys E 31/2015 vp Valtiovarainministeriön kirje 13.8.2015 (asiakirja A 4)
Liiteasiakirja Kreikan rahoitustukiohjelma Valtiovarainministeriön perusmuistio 13.8.2015
Liiteasiakirja Liite 1 Luonnos yhteisymmärryspöytäkirjaksi (MoU) Liite 1 Luonnos yhteisymmärryspöytäkirjaksi (MoU) Liiteasiakirja
Liiteasiakirja Liite 2 Velkakestävyysarvio Liite 2 Velkakestävyysarvio
Liiteasiakirja Liite 3 Rahoitustarvearvio Liite 3 Rahoitustarvearvio
Liiteasiakirja Liite 4 Ehdotus ensimmäiseksi lainaeräksi Liite 4 Ehdotus ensimmäiseksi lainaeräksi

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi valtiovarainvaliokuntaan.

Asian käsittely keskeytettiin ja jatkettiin kohdassa 7.

5. Euroryhmän puhelinkokous 16.7.2015

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 45/2015 vp
EUN-raportti Euroryhmän puhelinkokouksen 160715 EUN 45.pdf Valtiovarainministeriön raportti 16.7.2015 (asiakirja A 5)
EUN-raportti Euroryhmän puhelinkokouksen 160715 EUN 45 Eurogroup statement.pdf Julkilausuma en

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Alexander Stubb

avustajinaan:
alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo
finanssineuvos Pekka Morén
erityisavustaja Lauri Tierala
valtiovarainministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

6. Euroryhmän puhelinkokous 17.7.2015

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 51/2015 vp
EUN-raportti Euroryhmän 170715 puhelinkokouksen raportti Valtiovarainministeriön raportti 18.7.2015 (asiakirja A 6)
EUN-raportti Euroryhmän 170715 puhelinkokous EUN 51 julkilausuma.pdf julkilausuma en

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Alexander Stubb

avustajinaan:
alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo
finanssineuvos Pekka Morén
erityisavustaja Lauri Tierala
valtiovarainministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

7. Euroryhmä 14.8.2015
Valtioneuvoston selvitys: Kreikan rahoitustukiohjelma

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 52/2015 vp
Valtioneuvoston E-selvitys E 31/2015 vp

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Alexander Stubb

avustajinaan:
alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo
finanssineuvos Pekka Morén
erityisavustaja Lauri Tierala
valtiovarainministeriö

Ministeri Stubb esitteli neuvoston kokouksen ainoan asian:

Yhteiskäsittely:

Kreikan rahoitustukiohjelma (E 31/2015 vp)

+Puumala

Puheenvuoron käyttivät ed. Tuppurainen, Essayah, Anttila, Elo, Harakka, Savola, Turunen, Gustafsson ja Niikko sekä varapuhemies Pekkarinen. Ministeri Stubb sekä alivaltiosihteeri Saarenheimo ja finanssineuvos Morén vastasivat puheenvuoroihin.

Keskustelun aikana ed. Tuppurainen ed. Gustafssonin kannattamana ehdotti, että valiokunta hyväksyy seuraavan eduskunnan kannan:

"1. Suomen hallitus on sitoutunut edistämään euroalueen vakautta ja osallistumaan rakentavasti euroryhmän päätöksentekoon yhteisymmärrystä etsien. Yhdessä sovittujen ratkaisujen tavoitteena on euroalueen (myös Kreikan) ja ennen kaikkea Suomen kannalta kestävä, taloudellisesti vastuullinen, sosiaalisesti yhdenvertainen ja oikeudenmukainen lopputulos.

2. Suomi toteaa, että aikaisemmat lainaohjelmat ovat epäonnistuneet tavoitteissaan. Suomen hallitus suhtautuu epäilevästi Kreikan kolmannen lainaohjelman onnistumisen edellytyksiin. Suomi edellyttää lainaohjelmaan merkittäviä parannuksia.

- Jotta uusia ohjelmia ei enää tarvittaisi on tavoitteena oltava Kreikan velkakestävyyden ja valtiontalouden tasapainon pysyvä paraneminen talouskasvulla, jota tukevat työttömyyden lieveneminen, taloudellisen toimeliaisuuden lisääntyminen ja maan kasvava houkuttavuus ulkomaisille investoinneille. Tämä edellyttää ohjelmasta huomattavasti aikaisempaa määrätietoisempaa panostusta talouskasvuun, investointeihin ja työllisyyteen. Samalla tuetaan yhteiskunnan vakautta, korjataan aikaisempien ohjelmien aiheuttamia sosiaalisia ongelmia ja kansalaisten oma-aloitteista vaatimusta paremmasta hallinnosta. Esitetty velkaohjelma ei riittävällä tavalla tue Kreikan talouden kasvua, työllisyyttä ja investointeja.

- Kreikan tulee täysin sitoutua tarpeellisiin uudistustoimiin ja omilla toimillaan palauttaa muiden euromaiden luottamus päätöksentekoonsa ja sitoumustensa uskottavuuteen. Kreikan hallitukselta edellytetään kykyä ja halua rakenteellisiin uudistuksiin, ennen kaikkea poliittisen suosikkijärjestelmän, veronkierron ja -välttelyn sekä korruption kitkemiseen.

- Kaikkien ratkaisujen tulee pitää sisällään riittävät Kreikan omat toimet maan palauttamiseksi kasvun ja työllisyyden uralle ja näitä toimia eurooppalaisen yhteisön tulee tukea.

- Suomi ei hyväksy Kreikan lainaohjelman nykyisten ehtojen lisähuojennuksia. Euroalueen maat ovat jo vuosina 2011 ja 2012 tehneet merkittäviä helpotuksia Kreikan lainaehtoihin, jotka edesauttavat Kreikan paluuta velkakirjamarkkinoille. Jos lainaohjelman ehtojen huojentamista harkittaisiin, nousisi väistämättä esiin myös kysymys jäsenvaltioiden tasavertaisesta kohtelusta.

- Suomen saatavat tulee kaikissa järjestelyissä varmistaa. Tämä edellyttää, että EVM:n lainojen ensisijaisuusasema ja takaisinmaksu on turvattu.

- Suomi edellyttää ratkaisuja, joilla turvataan IMF:n osallistuminen rahoitukseen ja sen asiantuntemuksen hyödyntäminen.

- Suomen on kaikissa oloissa pidettävä kiinni itselleen vuoden 2011 vakuusjärjestelyn kautta neuvotelluista saatavista."

Ed. Essayah ehdotti, että valiokunta hyväksyy seuraavan eduskunnan kannan: "Suomi ei tue päätöstä Kreikan EVM -rahoitustukiohjelmaksi. Esitetyt velkakestävyysarviot herättävät vakavia huolia Kreikan todellisesta kyvystä selviytyä korkeasta velkatasostaan ja bruttorahoitustarpeistaan. Tämä on myös syy, miksi kansainvälinen valuuttarahasto IMF ei ole katsonut voivansa osallistua ohjelmaan, vaan on julkisuudessa esittänyt tarvetta lisävelkahelpotuksiin, jopa lainojen leikkauksiin. Velkakestävyysarviot lisäävät painetta ensimmäisen ja toisen lainaohjelman nykyisten ehtojen lisähuojennuksiin, joihin Suomen hallituksen kannassakin varaudutaan uuden ohjelman ensimmäisen väliarvion hyväksymisen jälkeen. Tällaisessa tilanteessa myös Suomen riskit kasvavat, mikä voi johtaa myös Suomen vastuiden kasvamiseen. Suomen tulee vastustaa myös Kreikan ensimmäisen ja toisen lainaohjelman velkojen nimellisarvon leikkaamista, koska muutoin Suomi vaarantaa omat vakuusjärjestelyt. Velkaleikkaukset ruokkisivat moraalikatoa myös koko euro- ja EU-alueella. Kreikan ns. poliittinen riski ei ole helpottanut, vaan hallituspuolueen sisällä on edelleen vastustusta talousuudistusohjelmaan, ja maa saattaa ajautua uusiin vaaleihin. Tällaisessa tilanteessa olisi tullut edetä aiemmin esitetyn mallin mukaisesti eli vapauttaa IMF:n voimassa ollut 17 mrd. euron lainaohjelma euromaiden maksamien Kreikalle kuuluvien SMP-tuottojen avulla. Tällöin olisi saatu tarvittava lisäaika tarkastella Kreikan uudistusten toteutumista." Ehdotus raukesi kannattamattomana.

-Lepomäki

Äänestettäessä puheenjohtajan pohjaehdotusta vastaan ed. Tuppuraisen ehdotus hylättiin äänin 18 - 4 - 1 tyhjä.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 37/2015 vp: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

8. Muut asiat

9. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 9.9.2015 klo 13.00

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Peter Saramo